

Dan-PSS-skema

Version: 14-05-2018

Indhold

- Skema
- Beregning og opsummering
- Beregningsmetoder, noter
- Returnerede data til lægesystemet
- Validering af patientens indtastning
- Alarmgrænser
- WebReq links
- Udskrifter
- Referencer

Skema

Dan-PSS-skema

Besked fra behandler:

Hvor længe har du haft vandladningsproblemer?	Antal år, måneder, uger
Daglig medicin?	Medikamentnavn, dosis
Er du blevet opereret for prostata sygdom?	Ja / Nej

Sæt kryds

Tømning

1A	Skal du vente på at vandladningen kommer i gang?	0	Nej	1	Sjældent	2	Dagligt	3	Hver gang
2A	Syntes du, at urinstrålen er slap?	0	Normal	1	Lidt slap	2	Meget slap	3	Dryppende
3A	Føler du, at du får tømt blæren helt ved vandladning?	0	Ja, altid	1	Oftest	2	Sjældent	3	Tømmes aldrig helt
4A	Skal du presse for at starte vandladningen og/eller holde vandladningen i gang?	0	Nej	1	Sjældent	2	Dagligt	3	Hver gang
1B	Hvis du skal vente på at vandladningen kommer i gang, hvor stor en gene er dette så for dig?	0	Ingen gene	1	Lidt generende	2	Moderat generende	3	Meget generende
2B	Hvis urinstrålen er slap, hvor stor en gene er dette så for dig?	0	Ingen gene	1	Lidt generende	2	Moderat generende	3	Meget generende
3B	Hvis du føler, at blæren ikke tømmes helt ved vandladning, hvor stor gene er dette så for dig?	0	Ingen gene	1	Lidt generende	2	Moderat generende	3	Meget generende
4B	Hvis du skal presse, hvor stor en gene er dette så for dig?	0	Ingen gene	1	Lidt generende	2	Moderat generende	3	Meget generende

Fyldning

5A	Hvor lang tid går der højst mellem hver vandladning, fra du vågner til du går i seng?	5B	Er det en gene for dig, at du ofte skal lade vandet?
0	Mere end 3 timer	0	Ingen gene
1	2-3 timer	1	Lidt generende
2	1-2 timer	2	Moderat generende
3	Mindre end 1 time	3	Meget generende
6A	Hvor mange gange skal du lade vandet om natten?	6B	Hvis du skal lade vandet om natten, hvor stor en gene er dette så for dig?
0	0 gange	0	Ingen gene
1	1-2 gange	1	Lidt generende
2	3-4 gange	2	Moderat generende
3	5 gange eller mere	3	Meget generende
7A	Oplever du en bydende (stærk) vandladningstrang?	7B	Hvis du oplever en bydende (stærk) vandladningstrang, hvor stor en gene er dette så for dig?
0	Aldrig	0	Ingen gene
1	Sjældent	1	Lidt generende
2	Dagligt	2	Moderat generende
3	Hver gang	3	Meget generende
8A	Er vandladningstrangen så kraftig, at du ikke kan holde på vandet, indtil du når toilettet?	8B	Hvis urinen løber fra dig, inden du når toilettet, hvor stor gene er dette så for dig?
0	Nej	0	Ingen gene
1	Sjældent	1	Lidt generende
2	Dagligt	2	Moderat generende
3	Hver gang	3	Meget generende

Andre symptomer					
9A	Gør det ondt eller svier, når du lader vandet?		9B	Hvis det gør ondt eller svier, når du lader vandet, hvor stor en gene er dette så for dig?	
0	Nej		0	Ingen gene	
1	Sjældent		1	Lidt generende	
2	Dagligt		2	Moderat generende	
3	Hver gang		3	Meget generende	
10A	Drypper der urin, når du tror, vandladningen er færdig (efterdryp)?		10B	Hvis der drypper urin, når du tror vandladningen er færdig, hvor stor gene er dette så for dig?	
0	Nej		0	Ingen gene	
1	I toilettet		1	Lidt generende	
2	Lidt i bukserne		2	Moderat generende	
3	Meget i bukserne		3	Meget generende	
11A	Har du ufrivillig vandladning ved fysisk anstrengelse (f.eks. hoste, nys, løft)?		11B	Hvis du har ufrivillig vandladning ved fysisk anstrengelse, hvor stor en gene er dette så for dig?	
0	Nej		0	Ingen gene	
1	Sjældent		1	Lidt generende	
2	Dagligt		2	Moderat generende	
3	Hver gang		3	Meget generende	
12A	Har du ufrivillig vandladning uden fysisk anstrengelse og uden trang (siven)?		12B	Hvis urinen siver fra dig uden trang og uden fysisk anstrengelse, hvor stor gene er dette så for dig?	
0	Nej		0	Ingen gene	
1	Sjældent		1	Lidt generende	
2	Dagligt		2	Moderat generende	
3	Hver gang		3	Meget generende	

Seksualfunktion

Hvis du er seksuelt aktiv, bedes du besvare nedenstående spørgsmål.

Sæt kryds her, hvis du ikke ønsker at besvare spørgsmålene.

Sæt kryds her, hvis du ikke har noget seksualliv overhovedet, dvs. aldrig seksuel lyst/drift, rejsning, samleje eller onani. Det er herefter valgfrit om du vil udfylde alle eller ingen af spørgsmålene 13-15.

13A	Kan du få rejsning?	13B	Hvis du har problemer med at få rejsning, hvor stor en gene er dette så for dig?
0	Ja, med normal stivhed	0	Ingen gene
1	Ja, med let nedsat stivhed	1	Lidt generende
2	Ja, med meget nedsat stivhed	2	Moderat generende
3	Nej, kan ikke få rejsning	3	Meget generende
14A	Har du sædafgang?	14B	Hvis du har nedsat eller ophævet sædafgang, hvor stor en gene er dette så for dig?
0	Ja, i normal mængde	0	Ingen gene
1	Ja, i let nedsat mængde	1	Lidt generende
2	Ja, i meget nedsat mængde	2	Moderat generende
3	Nej	3	Meget generende
15A	Hvis du har sædafgang, oplever du da smerter/ubehag ved sædafgang?	15B	Hvis du har smerter/ubehag ved sædafgang, hvor stor gene er dette så for dig?
0	Nej	0	Ingen gene
1	Ja, lette smerter/ubehag	1	Lidt generende
2	Ja, moderat smerter/ubehag	2	Moderat generende
3	Ja, stærk smerte/ubehag	3	Meget generende

Besked til behandler:

↑ Beregning og opsummering

OPSUMMERING

Analysenavn	Værdi	Analysekode
DAN-PSS;Pt(urinvejssymptomer)		MCS88072

Noter:	Funktion	Symptomer	Gene	Samlet	Mulig samlet score
1)	Tømning:	12	12	36	0-36
2)	Fyldning:	6	5	10	0-36
3)	Andre symptomer:	6	6	9	0-36
4)	Samlet score:	24	23	55	0-108
5)	Tolkning:			Svære symptomer	> 19
6)	Seksualfunktion:	3	7	9	0-27
Definitioner					
	Score < 8:	Lette symptomer			
	Score 8-19:	Moderate symptomer			
	Score > 19:	Svære symptomer			

↑ Beregningsmetoder, noter

1) Tømning:

Under *Symptomer* angives sum af scoren i spørgsmålene 1A-4A

Under *Gene* angives sum af scoren i spørgsmålene 1B-4B

Under *Samlet* angives sum af (score 1A x 1B, score 2A x 2B, score 3A x 3B, score 4A x 4B)

2) Fyldning:

Under *Symptomer* angives sum af scoren i spørgsmålene 5A-8A

Under *Gene* angives sum af scoren i spørgsmålene 5B-8B

Under *Samlet* angives sum af (score 5A x 5B, score 6A x 6B, score 7A x 7B, score 8A x 8B)

3) Andre symptomer:

Under *Symptomer* angives sum af scoren i spørgsmålene 9A-12A

Under *Gene* angives sum af scoren i spørgsmålene 9B-12B

Under *Samlet* angives sum af (score 9A x 9B, score 10A x 10B, score 11A x 11B, score 12A x 12B)

4) Samlet score:

Under *Symptomer* angives sum af sum-scorerne for Tømning, Fyldning og Andre symptomer.

Under *Gene* angives sum af sum-scorerne for Tømning, Fyldning og Andre symptomer.

Under *Samlet* angives sum af sum-scorerne for Tømning, Fyldning og Andre symptomer.

5) Tolkning:

Det vist sted angives jvf. nedenstående liste en af de 3 muligheder: **Lette symptomer**, **Moderate symptomer**, **Svære symptomer**, og i sidste kolonne angives den pågældende referenceværdi, jvf.:

< 8 Lette symptomer

8-19 Moderate symptomer

> 19 Svære symptomer

6) *Seksualfunktion:*

Under *Symptomer* angives sum af scoren i spørgsmålene 13A-15A

Under *Gene* angives sum af scoren i spørgsmålene 13B-15B

Under *Samlet* angives sum af (score 13A x 13B, score 14A x 14B, score 15A x 15B)

Kolonnen Mulig samlet score:

Her angives de viste værdier.

↑ Returnede data til lægesystemet

Værdifelt:

Kode:	MCS88072
Benævnelse, lang	Pt(urinvejssymptomer)-Dansk Prostata Symptom Scoringsskema; arb.akt. (tømning; fyldning; andre; seksual) = ?
Benævnelse, kort	DAN-PSS;Pt(urinvejssymptomer)
Værdi:	Alfanumerisk; <score1> + <score2> Score1 = Summen af svar i alle grupper undtagen seksualspørgsmål Score2 = Summen af svar i gruppen med seksualspørgsmål (valgfri at udfylde)
Normalværdier:	Ingen

Resultatkommentar: (Ikke-proportional skrift)

Funktion	Symptomer	Gene	Samlet	Mulig samlet score
Tømning:	8	8	16	0-36
Fyldning:	5	7	9	0-36
Andre symptomer:	1	1	1	0-36
Samlet score:	14	16	26	0-108
Tolkning:		Svære symptomer		> 19
Seksualfunktion:	1	0	0	0-27

Definitioner:

Score < 8:	Lette symptomer
Score 8-19:	Moderate symptomer
Score > 19:	Svære symptomer

Rekvissionskommentar: (Ikke-proportional skrift)

Besked til lægen: Jeg var lidt ved siden af mig selv denne dag.

Patientens indtastninger er medsendt som bilag.

Metodeblad til skemaet: <https://goo.gl/??????>

Bemærk:

- Indskudt nye blanke linier og stiplede linier.
- Kolonneoverskrifter uden : (kolon) - Rækkeoverskrifter med : (kolon)
- Ingen mellemrum i intervaller: 0-36.
- Justering af kolonneoverskrifter og værdier med de blå streger som sigtelinier.
- Besked til lægen: Hvis der ikke er nogen besked til lægen, undlades denne linie helt. Max 170 tegn (3 linier) eller 240 tegn (4 linier).
- Metodeblad til skemaet: Hvis linket til metodebladet kan vises andetsteds i lægesystemets visning af laboratoriesvaret (Laboratorievejledning), undlades denne linie.

Vedhæftet PDF-fil indeholdende de 2 hovedafsnit:

1) **OPSUMMERING**, som viser to afsnit (vist under afsnittet Beregning og opsummering):

- De returnerede analyser med tilhørende koder og værdier.
- Beregninger og opsummering vedrørende skemaet.

2) **PATIENTDATA**:

- Skema over patientens indtastede data.

↑ Validering af patientens indtastning

1) Obligatoriske felter:

A)

Alle spørgsmålene 1A- 12A skal være besvaret med en værdi 0-3.

Hvis der for et af spørgsmålene 1A-12A er sat kryds i 0, accepteres i parallelspørgsmål B kun et 0.

Hvis der for et af spørgsmålene 1A-12A er sat kryds i 1-3, *skal* parallelspørgsmål i B besvares.

B)

Hvis feltet 'Sæt kryds her, hvis du ikke ønsker at besvare spørgsmålene' ikke er markeret med et kryds - og -

Hvis feltet 'Sæt kryds her, hvis du ikke har noget seksualliv...' ikke er markeret med et kryds, *skal* de resterende felter besvares således:

Alle spørgsmålene 13A- 15A skal være besvaret med en værdi 0-3.

Hvis der for et af spørgsmålene 13A-15A er sat kryds i 0, accepteres i parallelspørgsmål B kun et 0.

Hvis der for et af spørgsmålene 13A-15A er sat kryds i 1-3, *skal* parallelspørgsmål i B besvares.

C)

Hvis feltet 'Sæt kryds her, hvis du ikke ønsker at besvare spørgsmålene' er markeret med et kryds,

kan feltet 'Sæt kryds her, hvis du ikke har noget seksualliv...' valgfrit besvares.

Men der accepteres da *ingen* angivelser i felterne 13-15.

D)

Hvis feltet 'Sæt kryds her, hvis du ikke ønsker at besvare spørgsmålene' ikke er markeret med et kryds – og -

Hvis feltet 'Sæt kryds her, hvis du ikke har noget seksualliv...' er markeret med et kryds, skal enten *ingen* eller *alle* spørgsmål 13-15 besvares.

Hvis spørgsmål 13-15 besvares, skal det ske efter samme regler som under B).

2) Ikke-obligatoriske felter:

'Hvor længe har du haft vandladningsbesvær?', 'Daglig medicin?', 'Er du blevet opereret for prostatasygdom?'

I øvrigt jvf. ovenstående punkt B) og punkt C).

Hvad returneres, ved manglende udfyldelse?

- 1) Hvis de **obligatoriske** felter mangler:
Værdi og opsummering sendes ikke.

Rådata sendes sammen med kommentaren:

"Bemærk:

Patienten har ikke udfyldt alle nødvendige felter i DanPSS-skemaet.

Det er derfor ikke muligt at returnere beregnede resultater.

Hvis rekvirenten ønsker at færdiggøre skemaet, kan dette gøres ved at logge ind på patientens WebPatient arkiv gennem WebReq, indtaste de manglende oplysninger og sende skemaet til lægen igen".

- 2) Hvis **ikke-obligatoriske** felter mangler:
Værdi, opsummering og rådata sendes

Alarmgrænser

Kriterium: Ingen

Pop-up til patient:

Besked til patient:

↑ WebReq links

- 1) **Specialevejledning:** Link til vejledning fra DSAM eller andet SPECIALES officielle vejledning om skemaets brug eller den tilstand skemaet benyttes til.
DSAM: 'Udredning og behandling af nedre urinvejssymptomer hos mænd og kvinder' -
http://www.dsam.dk/files/9/urinvejssymptomer_rettet.pdf
- 2) **Lægehåndbogen:** Link til artikel i Lægehåndbogen, der bredt omtaler det konkrete skema og/eller den tilstand, skemaet benyttes til.
Lægehåndbogen: 'LUTS' -
<https://www.sundhed.dk/sundhedsfaglig/laegehaandbogen/mandlige-koensorganer/symptomer-og-tegn/luts/>
- 3) **Vejledning og skema:** Link, der åbner patient-vejledning og skema til kladde-brug (standardiseret pdf-fil).

↑ Udskrifter

Patientvejledning og kladde skal kunne udskrives af:

- 1) lægen **ved bestilling** af prøven.
- 2) patienten via link i **mailen**.
- 3) patienten via link i **SMS'en**.
- 4) patienten fra **WebPatient**-siden.

↑ Referencer

- 1) Lægehåndbogen: 'LUTS' -
<https://www.sundhed.dk/sundhedsfaglig/laegehaandbogen/mandlige-koensorganer/symptomer-og-tegn/luts/>
- 2) DSAM: 'Udredning og behandling af nedre urinvejssymptomer hos mænd og kvinder' -
http://www.dsam.dk/files/9/urinvejssymptomer_rettet.pdf
- 3) DSAM: 'Dansk Prostata Symptom Scoringsskema (DAN-PSS)' -
http://www.dsam.dk/files/9/dan_pss.pdf